

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

Nova področja človekove
svobodne demokracije

V Beogradu je bila 13. junija 30. seja predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, na kateri so v okviru priprav na enajsti kongres ZKJ razpravljali o temeljih političnega sistema socialistične samoupravne demokracije. Uvodne misli o temeljih socialistične samoupravne demokracije je podal član predsedstva CK ZKJ Edvard Kardelj.

S sprejetjem študije in uvodnega izvajanja Edvarda Kardelja o temeljih političnega sistema socialistične samoupravne demokracije kot izhodišča za predkongresno dejavnost se odvirajo novi samoupravni vidiki poglobljanja demokratičnih metod in vsebine našega celotnega družbenega koncepta in učinkovitejšega delovanja sistema.

Povsem razumljivo je, da se s temi vprašanji še odločneje spopadamo prav zdaj, ko velike spremembe, izvedene na podlagi ustave in zakona o združenem delu odpirajo nove potrebe in nove zahteve.

Samoupravna vloga delavcev in delovnega človeka se ne bi mogla svobodno in s potrebno dinamiko še naprej širiti in uveljavljati, če vsemu doslej doseženemu ne bi hitreje prilagajali tudi političnega sistema. Še več, izpopolnjevanje tega sistema, vseh njegovih »postopkov« z razrednimi, samoupravno socialističnimi vsebinami je danes tisti »člen v verigi«, s pomočjo katerega bomo pospešili samoupravno preobrazbo v celoti. Zato se zdaj pred našo družbo in posebej pred organizirane subjektivne sile pod vodstvom zveze komunistov postavljajo naloge na področju političnega sistema, ki niso nič manj pomembne od tistih, ki smo jih začeli urediti na področju družbeno ekonomskih in proizvodnih odnosov.

Ko je odprlo široko razpravo »v kateri bodo smelo in kritično obdelana vsa področja naše družbene prakse in politike, od katerih je odvisen nadaljnji razvoj našega sistema socialistične samoupravne demokracije«, je predsedstvo s sprejetim dokumentom naznačilo dve neločljivi smeri za konkretno akcijo. Prva je, da se v prihodnjem obdobju polotimo vseh potrebnih ukrepov za učinkovitejšo praktično delovanje sistema, ker je v praksi in v njem samem »zelo mnogo slabih točk«, druga smer akcije pa mora biti naravnana k nadaljnji bogatitvi političnega sistema s takšnimi oblikami demokratičnih odnosov in demokratične organizacije, ki bodo omogočili, da pluralizem samoupravnih interesov pride čim bolj neposredno in čim bolj svobodno do izraza v okviru demokratičnega samoupravnega odločanja.

Naši delovni ljudje, narodi in narodnosti so dobili takšne demokratične pravice in svoboščine, kakršne ne poznajo državljani v deželah parlamentarne demokracije in enostranskega etatičnega sistema. Ustvarili smo pravza-

prav pogoje za razvoj demokracije, ki splošne družbene interese identificira s samoupravnimi koristmi delovnega človeka, za izražanje in usklajevanje demokratičnega pluralizma samoupravnih interesov smo našli rešitev v delegatskem sistemu. Tako smo odprli popolnoma nove perspektive za razvoj demokratičnih pravic in človekovih svoboščin, ker — kot pravi tovariš Kardelj — »sreče ne more človeku prinesiti niti država, niti sistem, niti politična stranka, srečo človek sebi lahko ustvari samo sam.« Cilj revolucionarne avantgarde pa je prav v tem, da nenehno v skladu z možnostmi zgodovinskega trenutka utira poti prav takšni graditvi človekove sreče.

Zavračajoč teorije spontanosti in avtomatskega razvoja samoupravljanja sta se naša zveza komunistov in družba v celoti že zdavnaj opredelili za preverjeno stališče, da je delovnemu človeku za doseganje vse svobodnejših možnosti življenja in dela nujna trdna podlaga v organiziranju sil socialistične zavesti in ustvarjalnosti. To je razlog ne samo povečane potrebe po širšem, bolj organiziranem in bolj sistematičnem delovanju subjektivnih sil, ampak tudi nujen motiv natančnejšega določanja položaja, vloge in družbene odgovornosti vseh organiziranih dejavnikov socialistične zavesti pod vodstvom zveze komunistov. »Še več, lahko bi celo rekli poudarja tovariš Edvard Kardelj, da je prav ta problem v sedanjem trenutku verjetno najvažnejši problem v nadaljnji graditvi socialističnega sistema.«

Zveza komunistov mora predvsem izhajati iz lastne samoorganizacije in samoorganiziranja, da bi se akcijsko usposobila za ustreznejšo vsebino in metode dela v novih razmerah. Samoupravna socialistična demokracija terja od zveze komunistov, da deluje kot sestavni del sistema, ker »šele združena z delovnimi ljudmi in njihovimi demokratičnimi interesnimi skupnostmi ter v političnem sistemu samoupravne demokracije, v delegatskem sistemu, v SZDL itd., mora biti zveza komunistov vodilna idejna in politična sila večine.«

4. julij

*Svobodni in močni gremo naprej
v svet priborjene svobode
povsod nam mladostno sonce žari
plod nekdanj prelite naše krvi*

*Močna in prekrasna si ti domovina
v objemu junakov tvojih sinov
krasijo te gore, polja, gozdovi
in pesem jadranskih šumečih valov*

*Naš svobodni dom upravljamo sami
naš Tito je z nami tako kot nekoč,
ko šli so junaki z ramo ob rami
za njim v boj za svobodo
v julijsko noč*

**Borcem NOV in delovnim ljudem
čestitamo in želimo prijetno
praznovanje dneva borca**

Uredništvo

MI IN NAŠE OKOLJE

Če je človekovo delovno okolje primerno urejeno tako glede na zdravstveno varnost kakor tudi glede na ureditev prostora na delovnem mestu in okrog njega, če vlada v TOZD popoln red in čistoča, tedaj se ljudje dobro počutijo pri svojem delu in posledica tega je večja produktivnost.

Kot je razvidno iz sestavka ekologinje Ruže Ciglar, ki ga je napisala za sejo delavskega sveta OZD EMO si sicer prizadevamo za čistočo zraka in manjše onesnaževanje vode, vendar prepočasno napredujemo. Kar pa se tiče čistoče reda po posameznih TOZD je najbolje, da vsaka TOZD temeljito pomete pred svojim pragom in v notranjih prostorih pa bo vse v redu.

SANACIJA ZRAKA

Sanacija zraka je sedaj približno tam, kot je bila sanacija voda, ko smo začeli s projektom čistilne naprave za vodo. Imamo zakone, imamo odloke o emisiji in imisiji, imamo razne tuje proizvajalce čistilnih naprav in nekaj domačih, ki pa se v glavnem bavijo le s filtri in cikloni za odpravljanje trdnih delcev, ter nekaj lastnih poizkusov tovarn, da same rešijo vsaj delno svoje najbolj pereče probleme.

V Sloveniji je npr. vrsta lakirnic, ki po odloku v dovoljeni E prekoračujejo meje, pa se bo vsaka sama ukvarjala z reševanjem problema, (ali zgorevanje, ali absorpcija na oglju, ali vodi, ali spet nekaj čisto svojega). Enako je na področju fluora (steklarne, oglarne, gnojila, fosfatna industrija, aluminijeva industrija, jeklarne in seveda emajlirnice z topilnicami frit). Steklarna Rogaška, aluminij Kidričevo, TKI — Hrastnik že imajo svoje pralce plinov, ki pa ne zadoščajo normam o emisiji. Na tem področju bi se poskusilo skupno reševati problem z inštitutom Jožef Štefan z dr. Slivnikom, ki dela že leta na kemiji fluora in bi koordiniral raziskave in delo na tem področju.

Sanacija zraka po TOZD je že bila predložena in obsega:

V TOZD-Frite:

čiščenje dimnih plinov F_2NO_x .

V vzdrževanju:

Prehod na plin — Generator

Prehod na plin — Kotlarna

V TOZD-Posoda:

a) čiščenje zraka iz lužilnic posode in kadi,

V TOZD-TOBI:

a) čiščenje zraka iz lužilnice,

b) čiščenje zraka iz lakirnice in peči.

V TOZD-Radiatorji:

lakirnica s pečjo.

V letu 1977 bodo izvršene vse meritve emisije in imisije po zahtevah zakona. Analize bo vršil Zdravstveni zavod Maribor. Vse meritve bodo stale 150.200.000 din.

V letu 1977 se sanirajo že obstoječe naprave za čiščenje zraka:

a) odsesavanje v lakirnicah — prek vodne zavesne,

b) odsesavanje v lužilnicah — z izločevalci megle,

c) odsesavanje v pocinkovalnicah.

Sredstva iz rednega vzdrževanja 100.000 din.

V letu 1977-1978 bodo izdelani elaborati po skupinah, glede na onesnaženost. Pri obdelavi elaboratov bodo sodelovali:

Inštitut Jožef Štefan,

Inštitut Duro Đaković,

Rudnik Mežica, Smelt-Ljubljana, Sepo.

Delo koordiniramo sami, služba investicij ter ekološka služba, ker kompleksno vsega zraka skupaj ni moč reševati zaradi zelo različnih snovi, ki onesnažujejo zrak.

Delo se razdeli na 5 skupin — glede na vrsto onesnaženja:

Elaborat za saniranje plinov iz topilnic frit, ter iz vseh peči emajlirnice, vključno z novo pečjo za kadi.

Elaborat za sanacijo zraka iz vseh lakirnic, pri Kontejnerjih, Radiatorjih, Odpreskih, Tobiju, vključno z novimi lakirnicami kotlov in radiatorjev.

Elaborat za čiščenje zraka iz vseh lužilnic: 4 lužilnice v Posodi, 1 lužilnica pri Kontejnerjih in 1 lužilnica pri Radiatorjih.

Elaborat za prehod na plin za kotlarno, Kontejnerje, Radiatorje in Frite.

Elaborat za odpraševanje v peskarnicah, Fritah.

Za delo z raziskovalnimi institucijami je potrebno v letu 1977 do 1978 rezervirati sredstva.

SiS za varstvo zarka in komi-

Izvajanje sanacije, gradnja čistilnih naprav:

SANACIJA VODA

Letos je leto varstva okolja in EMO bo lahko v tem letu dal lep prispevek k čistosti voda v Celju.

Letos bodo končno vidni rezultati dela na ekološkem področju. V juniju ali juliju bo končana gradnja oziroma montaža naše čistilne naprave, ki se gradi zadaj za kotlarno.

Drug prispevek pa bo dograditev plinovoda, prehod na plin propan-butan in končno ukinitvev generatorja.

Če razdelim naše odplake po strupenosti in škodljivosti, dobim naslednji vrstni red:

— odplake generatorja, s katroanom, strupenimi fenoli in celo cianidi;

— agresivne odplake lužilnic in pocinkovalnic, z kislinami, luži in raztopljenimi kovinami;

— olja in emulzije, ki tudi vsebujejo strupene snovi;

— odplake lakirnic, z topili, olji in ostanki lakov;

— sanitarne odplake.

Zato, da bo končno letos lahko začela obratovati čistilna naprava, je bilo potrebno ogromno dela, sredstev in iznajdljivosti, da smo lahko v položaj v katerem je bila in je tovarna, pripeljali projekt do konca.

Že leta 1973 in 1974 so bile narejene prve analize odplak, prvi posnetki stanja. Prve detailnejše analize je napravil inštitut Boris Kidrič v Ljubljani, vse ostale analize pa so se vršile doma. Takrat se je začela formirati tudi ekološka služba, (ki pa je še sedaj ni, ampak je le mesto ekologa). Na tem področju je bilo narejenega mnogo pionirskega dela, vrsta analiz in projektne naloga, ki je zahtevala od projektantov projekte za:

— nevtralizacijo odplak,

— recikliranje kislin.

Ker se v tovarni uporabljajo 3 kisline: solna, soliterna in žveplena, bi bilo recikliranje ene ali dveh kislin predrago, ker bi bila poleg recikliranja potrebna tudi nevtralizacija. Tako bi stalo recikliranje in nevtralizacija več kot dvakrat toliko kot sama ne-

vtralizacija. Celotna investicija čistilne naprave za kanali vred znaša milijardo dvesto tisoč starih dinarjev. Da pa smo lahko začeli z gradnjo ČN, ko smo imeli že vso uvozno opremo za čistilno napravo doma v skladišču, je bilo potrebno skleniti z izvajalcem (Nivo — podjetje za urejanje voda) pogodbo, po kateri nam oni zgradijo ČN s tem, da vložimo mi vanjo vso že uvoženo opremo in odobreni kredit, ki ga zaradi nelikvidnosti nismo mogli koristiti, oni pa zgradijo ČN, ki je nato njihova, dokler z najemnico ne odplačamo njihovega deleža.

Ves ta postopek je izvedla na predlog tov. glavnega direktorja investicijska služba. Tako smo dogradili ČN, da bomo končno lahko čistili naše agresivne odplake, ki onesnažujejo vode kot 30 do 60 tisoč ljudi.

Naše največje onesnaževanje vode pa bo prenehalo z ukinitvijo generatorja. Zato bi bilo potrebno dela na plinskem omrežju v tovarni pospešiti. Po pogodbi bi morala biti končana že v maju. Generator onesnaži toliko vode kot 100—200.000 ljudi, njegove odplake pa zavirajo lastnost rek, da se same očistijo, ker vsebujejo biološke strupe.

Naš zakon dovoljuje v vodah 0,001 mg fenola na liter, naše odplake (ki jih je 2000 m³ in več na dan) pa 50—90 mg fenola na liter, to je kar 50.000-krat več kot je dovoljeno.

Sanacija voda pa še zahteva, da uspešno rešimo vode:

Emulzij in olj, s tem, da se zbirajo vsa odpadna olja in emulzije. Odpadna olja se vračajo Petrolu, emulzije pa je treba saržno obdelati. Ekološka služba (ki jo ni) je že naredila laboratorijske in tehnološke poizkuse v orodjarni, ki so uspeli, vendar je potrebno še izdelati napravo, s katero bo omenjeni postopek tekkel enostavneje.

Sanitarne vode z fekalijami pa se bodo vodile v RZ9 in nato v mestno biološko čistilno napravo. To bo možno z zgraditvijo hladilnih stolpov za hladilne vode varilnih strojev in kompresorjev.

Ekolog
Roža Ciglar, dipl. ing.

Delo	Leto izv.	Vložena sred	Še potrebna sredstva — ND
Meritve	1977	—	150—200.000
Izdelava elaboratov	1977—78	—	500.000
Vzdrž. obstoječih ČN	1977	—	100—200.000
Plinifikacija	1977	—	1.500.000
Plinifikacija	1978	—	1.500.000
ČN lakirnic	1979	—	5—10.000.000
ČN Frite	1980	—	
Emajlirnica	1980	—	

b) čiščenje zraka iz pocinkovalnice.

c) čiščenje zraka iz alu-lužilnice.

d) čiščenje zraka iz peči za žganje posode.

V TOZD-Kontejner:

a) čiščenje plinov iz lakirnice,

b) čiščenje plinov iz pocinkovalnice.

c) prehod na kurjenje s plinom.

V TOZD-Odpreski:

a) čiščenje zraka iz lakirnic in peči,

b) čiščenje zraka iz peskarnice.

sija za sanacijo okolja pri SO Celje zahteva izgradnjo ČN za čiščenje fluoridov do leta 1980. Zahteva je umestna.

Za zmanjšanje emisij, ki nastajajo zaradi prometnih konic, je potrebno preiti na gibljiv delovni čas in na stimulacijo prevoza z avtobusi.

Za boljše delo na ekološkem področju je obutno premalo samo ekolog, pač je potrebno organizirati ekološko službo, podobno kot varstvo pri delu z odgovornimi po TOZD,

IZID

referenduma 28. 6. 1977 o izstopu delovne organizacije EMO iz SOZD ISKRA po posameznih TOZD

TOZD	Glasovalo		ZA		PROTI	
	Št. zaposlenih	%	Št.	%	Št.	%
FRITE	44	38	86,4	36	81,8	2
POSODA	1803	1466	81,3	1298	72,0	143
KOTLI	153	99	64,7	80	52,2	9
RADIATORJI	173	149	86,1	133	76,8	9
ODPRESKI	131	107	81,7	101	77,1	4
TOBI	335	266	79,4	225	67,2	36
ORODJARNA	139	128	92,0	121	87,0	5
KONTEJNERJI	218	174	78,8	158	72,5	15
ERC	35	32	91,4	31	88,5	1
DS Skupne službe	694	520	74,9	471	67,9	47
Skupaj EMO	3725	2979	79,97	2654	71,24	271

Pomemben srednjeročni plan

O srednjeročnem planu razvoja Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980, ki bo obravnavan in sprejet na seji skupščine pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije smo doslej premalo pisali. Naj to sedaj malo popravimo s tem sestavkom, povzetim po podatkih, ki smo jih prejeli.

Samoupravni sporazum

Samoupravni sporazum o temeljnih plana skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji za obdobje 1976 do 1980, ki ga skladno s temelji družbenega planiranja sklenejo:

— delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih,

— delavci v delovnem razmerju pri zasebnih delodajalcih,

— delovni ljudje, ki opravljajo samostojno delo s sredstvi v lasti občanov,

— drugi delovni ljudje, ki so po zakonu obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani,

— upokojenci, združeni v društvi upokojencev,

— Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji,

je bil 19. aprila 1977 posredovan v javno razpravo in v sprejem udeležencem sporazumevanja. Sporazum je vključen v paket samoupravnih sporazumov družbenih dejavnosti za skupno obravnavo in sprejem. Samoupravni sporazum je rezultat skoraj triletnega dela pri planiranju in usklajevanju srednjeročnega razvoja naše skupnosti.

Osnutek samoupravnega sporazuma je bil posredovan v javno razpravo ob koncu meseca novembra minulega leta. V javni razpravi je bilo izrečenih več pripomb, med katerimi je bilo najpomembnejše opozorilo, da se zavoljo predvidene hitreje rasti izdatkov za pokojninsko invalidsko zavarovanje, kot pa je predvidena rast družbenega proizvoda v naši republiki, povečujejo obremenitve dohodka TOZD in bruto osebnih dohodkov.

Predlog samoupravnega sporazuma, ki je sedaj v obravnavi, upošteva pripombe in predloge, izrečene v minulem letu v javni razpravi pa tudi stališča, priporočila in sklepe Skupščine SRS ter predsedstva CK ZKS. Zmanjšana je poprečna stopnja rasti števila vseh upokojencev od 3,7 odstotkov na 3,0% letno, s tem pa je bistveno zmanjšana tudi stopnja rasti izdatkov, katerih rast je sedaj usklajena s stopnjo rasti družbenega proizvoda. V precejšnji meri je zmanjšana poprečna stopnja rasti invalidskih upokojencev, in sicer od 4,2% na 3,2% letno. Zmanjševanje rasti invalidskih upokojitev pa je tudi ena od nalog, ki izhaja iz družbenega plana razvoja SR Slovenije za obdobje 1976—1980 in jo bo možno uresničiti s povečanimi izdatki za oskrbnine, nadomestila osebnih dohodkov in za druge denarne datjave ter s povečanimi vlaganji sredstev v zagotavljanje pogojev za usposabljanje in zaposlovanje delovnih invalidov. Samoupravni sporazum vsebuje v 7. členu tudi določila, ki urejajo

financiranje skupnosti v letu 1977. Tako so predvidena sredstva v nominalni vrednosti za tekoče financiranje izdatkov skupnosti v letošnjem letu kot tudi viri in stopnje prispevkov. Viri in stopnje prispevkov so enaki kot v letu 1976, razen prispevka zavarovancev od bruto osebnega dohodka, ki se s 1. avgustom leta 1977 zmanjšajo od 12,7% na 12% (poprečna letna stopnja pa je 12,3%).

Samoupravni sporazum bo proti koncu letošnjega leta doživel še spremembo oziroma dopolnitev v tistem delu, ki govori o osnovah in virih za obračunavanje in plačevanje prispevkov. Dosedanje osnove in viri so začasni in to, do konca leta 1977, nato pa se bodo spremenili skladno z opredelitvami zakona o združenem delu. Glavni vir dohodka skupnosti bo v naslednjih letih predvidoma dohodek temeljnih organizacij oziroma delovnih skupnosti.

Plan razvoja skupnosti

V minulem srednjeročnem obdobju je bil razvoj pokojninskega in invalidskega zavarovanja opredeljen z razvojem gospodarstva in družbenoekonomskih odnosov, neposredno pa tudi s pravicami in obsegom pravic, določenimi z zakonskimi in statutarnimi predpisi. Na izdatke za uresničitev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja je vplivalo predvsem gibanje števila uživalcev pokojnin in drugih denarnih datjatev ter naraščanje osebnih dohodkov in življenjskih stroškov kot meril za odmerjanje novih pokojnin in za usklajevanje pokojnin, da bi tako ohranili njihovo realno vrednost.

Upošteva dosežene rezultate in sprejeto politiko družbenoekonomskega razvoja SR Slovenije za obdobje 1976—1980 določajo zavarovanci in uživalci pravic naslednje cilje in naloge razvoja SPIZ v planskem obdobju 1976—1980:

— oblikovanje sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja z novim družbenoekonomskim in samoupravnim položajem delavca v združenem delu;

— nadaljnji razvoj samoupravnih socialističnih odnosov v SPIZ in temu ustrezna samoupravna organiziranost ter učinkovito delovanje delegatskega sistema;

— povečanje realne vrednosti pokojnin v skladu z naraščanjem poprečnih realnih osebnih dohodkov zaposlenih glede na minulo delo upokojencev in glede na opredelitev narave pokojnine kot nadaljevanje izplačevanja osebnega dohodka;

— zmanjšanje rasti števila invalidskih upokojitev z ukrepi na področju invalidskega varstva, rehabilitacije in zaposlovanja;

— uresničevanje družbenih do-

govorov glede štetja zavarovalne dobe s povečanjem, da ta institucija ne bo le dejavnik prežgodnje upokojevanja, temveč ukrep za zavarovanje zdravja in delovne sposobnosti ter za podaljšanje aktivne dobe zavarovancev;

— krepitev splošne ljudske obrambe in samozaščite;

— razvijanje znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

Splošne ocene kažejo, da bo v srednjeročnem planskem obdobju 1976—1980 naraščal družbeni proizvod celotnega gospodarstva po poprečni stopnji približno 6,1%, produktivnost dela po poprečni stopnji 3,6%, pri čemer je upoštevana 2,9 odstotna letna stopnja rasti zaposlenosti v družbenem sektorju. Nominalno povečanje poprečnega osebnega dohodka ni ocenjeno, realno pa naj bi se povečevali osebni dohodki po poprečni letni stopnji 3,0%.

Izdatki skupnosti so v pretežni meri opredeljeni z obveznostmi do zavarovancev in upokojencev, ki izvirajo iz njihovih zakonskih pravic. Osnovna podmena je, da se v obdobju srednjeročnega plana ne bodo širile pravice in njihov obseg. Izhodiščno leto za planiranje je leto 1976 z vsemi elementi finančnega načrtovanja za to leto, preračunano na stalne cene iz leta 1975.

2. Poprečne letne stopnje rasti števila uživalcev pokojnin in zaposlenih so znašale (v odstotku):

Vrsta pokojnine	1961—1965	1966—1970	1971—1975
-----------------	-----------	-----------	-----------

Starostne	7,4	3,7	2,2
Invalidske	5,1	5,8	4,0
Družinske	3,5	4,4	4,0
Vse	5,8	4,4	3,2
Zaposlenost	4,1	1,0	4,4

3. Razmerje med poprečnimi pokojninami in poprečnimi osebnimi dohodki na zaposlenega (v odstotku):

Vrsta pokojnine	1970	1975
Poprečna starostna pokojnina	62,7	67,8
Poprečne vseh pokojnin	53,5	57,9

Na podlagi takšnih kazalcev in upoštevanje demografske podatke načrtujemo:

1. Povečanje števila uživalcev pokojnin po poprečni leti stopnji 3,0%, in sicer starostnih po stopnji 2,5%, invalidskih po stopnji 3,2% in družinskih po stopnji 3,9%;

2. usklajevanje pokojnin in drugih denarnih datjatev na podlagi poprečne stopnje rasti realnega osebnega dohodka zaposlenih po stopnji približno 3% letno in ustreznejše razmerje med poprečnimi pokojninami in poprečnimi osebnimi dohodki na zaposlenega;

3. nekoliko hitrejšo rast izdatkov za oskrbnine, nadomestila, poklicno rehabilitacijo ter usposabljanje delovnih invalidov;

4. izdatke za prispevek za zdravstveno varstvo upokojencev, za otroški dodatek in za otroško varstvo ter za stanovanjski sklad skupaj v višini 16% od izplačanih pokojnin;

5. oblikovanje obratnih sredstev iz izločanja v rezervo v takšni višini, da bo zagotovljeno pokrivanje izdatkov skupnosti brez najemanja rednih večjih kratkoročnih kreditov.

Upošteva te kazalce razvoja pokojninskega in invalidskega zavarovanja bo morala skupnost v srednjeročnem planskem obdobju zbrati za izpolnitev programa skupno — računano v cenah iz 1975. leta — 41.434,9 mio din. Federacija in republika bosta prispevali za pravice borcev NOV sredstva v višini 4.585,9 mio din, združeno delo pa bo zbralo 36.849,0 mio din, in sicer: 30.572,3 mio din s prispevki iz bruto osebnega dohodka, 6.276,7 mio din pa s prispevki iz dohodka TOZD.

Stopnja prispevka iz dohodka TOZD ostane nespremenjena, stopnja prispevka iz bruto osebnega dohodka pa bo nižja, in sicer 12,5%.

Tako oblikovana sredstva bodo porabljena za:

	mio din	
— realizacijo pravic zavarovancev in upokojencev	35.056,7	84,6%
— prispevke SIS in v stanovanjski sklad	4.917,8	11,9%
— izvajanje zavarovanja	689,6	1,7%
— oblikovanje obratnih sredstev in rezerve	770,8	1,8%
Skupaj	41.434,9	100%

Podeljeni srebrni znaki ZSS

Po sklepu predsedstva občinskega sveta ZSS je predsednik tov. Zalezina 29. aprila t. l. podelil 4 osnovnim organizacijam sindikata in 25 aktivistom najvišje sindikalno odličje v občini — SREBRNI ZNAK ZSS.

Prejele so ga osnovne organizacije sindikata: LIBELA — TOZD IFA, AERO — TOZD Kemija, OBČINSKI UPRAVNI ORGANI in UPRAVA JAVNE VARNOSTI ter posamezniki: DVORŠAK Stane in KOTNIK Friderik iz EMA, STOPAR Rudi in ŠTUHEC Marjana iz Aera, COPOT Štefan, KRAJČER Josip in SKALE Božo iz Libele, Ramšak Ivo, KOS Vili, GRABAR Franc in ŽAGAR Vinko iz Cinkarne, OCVIRK Franc iz Železarne Štore, ANDOLJŠEK Bogo, BEZLAJ Ivica, BORINC Alojz in STRAŠEK Adolf iz Ingrada, KLINC Stanko in PAVLOVIČ Jože iz Prometne sekcije, KAMBIČ Vida in TANJŠEK Mirko iz Merxa ter HLADNIK Janez iz ŠKIMC Štore, KONČAN Vili iz občinskega sveta ZSS, MARČIČ Adi iz Osnovne šole F. Vrunča, PEČAR Marjanca iz Stokovne službe Kulturne skupnosti in VINDIŠ Peter iz Regionalnega zdravstvenega centra.

ORGANIZACIJA PROJEKTOV V TOZD EMO

Kakor v vsaki DO se tudi v našem podjetju delajo kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni plani, ki so sestavljeni iz niza zastavljenih ciljev. Ti zastavljeni cilji pa izhajajo iz stratejskega načrta podjetja. Formulacija naloge vodenja, ki je naslednja faza za doseg te ciljev, pa na žalost ni vedno izpolnjena. Jasno je tudi, da je lažje pobegniti v predstavo dnevnih problemov, kakor pa da se preobtežimo z veliko bolj kompliciranimi problemi planiranja in formulacije bodočega dogajanja. To seveda tudi zahteva različne pristope k reševanju problemov. Te ugotovitve nas privedejo do tega, da jasno razdelimo dejavnost na:

- Operativno redno bazično dejavnost (rutinska dejavnost) in
- Projektno dejavnost

Ad a)

Operativna bazična dejavnost se v primeru EMO istovetno s serijsko proizvodnjo in združuje vso dejavnost, ki je s to proizvodnjo v zvezi (pripravo dela, nabavo, prodajo ipd.).

Ad b)

Kot sem že v uvodu omenil, se v vsakem in tako tudi v našem podjetju delajo razni kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni plani, sestavljeni iz niza ciljev, ki jih je potrebno realizirati. Ti cilji v bistvu predstavljajo vrsto projektov, z izvedbo katerih bi se ti cilji uresničili. Izvzeto je pač povečanje proizvodnje, če ni le-to pogojeno z novimi investicijami.

Za ilustracijo bi navedel nekaj projektov, ki se često pojavljajo:

- projekt osvajanja novega proizvoda
- projekt postavitve nove proizvodne hale oziroma razširitev obstoječe hale
- projekti rekonstrukcij in drugi.

Skoraj vse investicije je možno, če se sveže obravnavajo, šteti kot projekt.

Torej vsa ta projektna dejavnost se mora izvesti paralelno z bazično dejavnostjo podjetja, zato jo je treba vgraditi v obstoječo organizacijsko strukturo, kot je prikazano na sliki 1.

Da bi neko dejavnost okarakterizirali kot projektno dejavnost in ne operativno, mora zadostiti naslednjim pogojem:

- dejavnost je enkratna
- dejavnost je časovno omejena
- zahteva interdisciplinarno sodelovanje.

Organizacija in vodenje projekta

Pristop k projektu vsebuje dva bistvena problema:

- Kako nove aktivnosti (dejavnosti) primerno vključiti v že obstoječo organizacijo
- Kako imeti projekt pod kontrolo, ko pridemo do kritičnih faz v projektu.

Pristop k projektu

- Organizacija projekta
Sistemizacija sodelovanja med strokovnjaki različnih služb, ki sodelujejo pri projektu
- Vodenje projekta
Integralno planiranje, vodenje in kontrola nad projektom

A1) organizacija projekta

V našem podjetju imamo opravka z nestalno projektno organizacijo, kar pomeni, da ni neke stalne organizacijske oblike pri izvajanju projektov. Karakteristično za to organizacijsko obliko je to, da se uporablja pri izvajanju enkratnih projektov. Pod pojmom »enkratnega projekta« razumemo takšne projekte, ki se ne pojavljajo v enaki obliki večkrat, temveč je vsak projekt enkratni in ima s tem svoje značilne karakteristike in zahteva tudi zmeraj drugačno, lahko tudi podobno, vendar ne isto organizacijsko formo, ki se pojavi oziroma deluje samo za časa trajanja projekta in zato ni stalna.

Za tako organizacijo je značilna oblika projektnega teama, ki se po končanem projektu razpusti s tem, da se:

- sodelavci teama povrnejo na svoja prejšnja delovna mesta,
- team prevzame nov projekt,
- sodelavci teama prevzamejo operativno vodenje realiziranega objekta.

Zadnji tip projektnega teama je bil realiziran pri projektu izgradnje tovarne kontejnerjev, kjer je bil vodja projektnega teama kasneje nastavljen za direktorja tovarne Emokontejner v izgradnji.

Za vodjo projektnega teama je v rabi tudi naziv »skrbnik projekta« za sam team pa »skrbništvo projekta«.

Pri nas bi v večini primerov prišla do izraza dva tipa projektnega skrbnika:

- koordinator projekta ali
- skrbnik projekta s pripadajočo linijsko funkcijo.

V prvem primeru je koordinatorju projekta dodeljen nek projektne team, ki je funkcijsko in disciplinsko vezan na svoje siceršnje delovno mesto in poleg ostalih rednih nalog opravlja še naloge v okviru projekta. Tako določenemu skrbniku izvirajo kompetence in odgovornosti izključno iz projektne naloge. Pri tem tipu organizacije se pojavlja problem pri prepletanju funkcijskih odgovornosti. Ta problematika pogojuje osnovno obliko matrične organizacije.

V drugem primeru pa se funkcija upravljanja in vodenja projekta prenese na nekega funkcijskega vodjo (direktor TOZD, direktor sek-

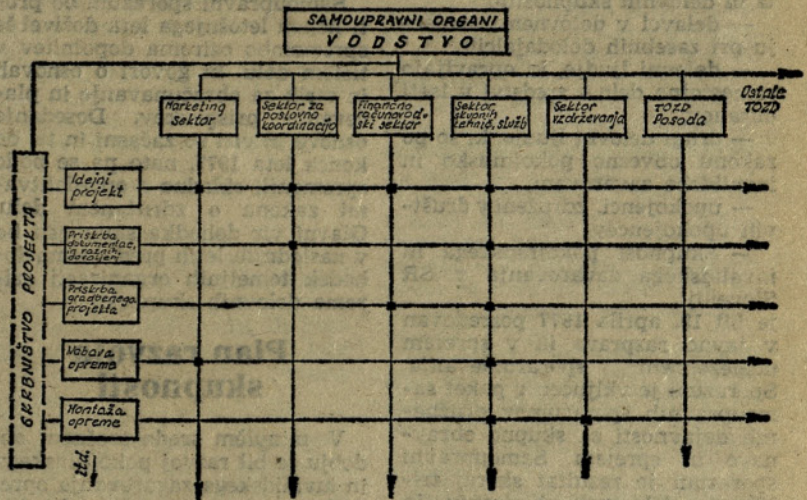
torja, vodja službe ipd.). Tudi pri tej obliki se poslužujemo matrične projektne organizacije.

Matrična projektna organizacija v DO EMO

V tem tipu organizacije se projektne dejavnosti izvajajo v sektorjih ali v TOZD. Kot takšni ti sektorji ali TOZD s svojimi službami prispevajo svoje specifično znanje projektni dejavnosti. Ločeno od rutinskega dela, za katerega je odgovorna vsaka služba v okviru sektorja ali TOZD, morajo sprostiti dodatno delo za tiste dejavnosti, kjer se zahteva njihovo znanje. Dejavnost, ki je dana v izvedbo določeni službi, mora biti vsebinsko omejena na delovno področje omenjene službe, zato da se specifičnost dejavnosti službe ne izgubi.

Drugače bi se pripetilo, da bi se:

- oviral prenos tehničnega znanja
- zaposleni bi se preveč ukvarjali s projektom in bi zaradi tega prezrli ostale dolžnosti.

Prikaz matrične organizacije

Pri prikazu matrične organizacije sem se namerno izognil hierarhični strukturi sektorjev, ker to ni pomembno za razlago tega sistema.

Pri križanju horizontalnih in vertikalnih črt lahko ugotovimo, če bo sektor s svojimi službami pri projektu sodeloval ali ne. To je prav tista točka v matriki, kjer morajo biti točno definirane odgovornosti in kompetence, da ne bi prišlo do problemov in nesporazumov. Za boljši vpogled v to področje bomo izločili naslednje dimenzije oziroma faktorje, ki so pomembni nosilec stroškov:

- naloga (kaj)
- način (kako)
- čas (kdaj)

Vodja projekta nosi odgovornost glede na nalogo, način in stroške; odgovornost za kvaliteto pa nosijo vodje sektorjev. Ta kombinacija razdelitev odgovornosti naj bi omogočala sodelovanje med vodjem projekta (skrbnikom) in vodji sektorjev (TOZD).

Ad 2.) Vodenje projekta

S pojmom vodenje projekta razumemo usmerjanje projektne dejavnosti k doseganju končnega cilja projekta. Pri tem je skrbništvo osrednji element, ki koordinira delo med različnimi službami in jih usmerja k določenemu cilju z upoštevanjem upravljalnih zahtev naročnika projekta. Te naloge so za skrbništvo zelo kompleksnega značaja, saj se pojavijo paralelno vnaprej formuliranih nalog tudi neformulirane naloge, ki nastajajo pri reševanju problemov subjektivne narave.

Da bi se lahko ažurno reševale vse naloge in paralelno nastajajoči problemi, je treba imeti učinkovit projektno upravljalni informacijski sistem, katerega naloge so naslednje:

- planiranje v smislu postavljenih ciljev
- optimalizacija (določanje prioritete ciljev itd.)
- organizacija (upravljanje projekta vertikalno in horizontalno)
- kontrola (izvajanje projekta, angažiranje kapacitet, stroškov ipd.)
- kvalitetni parametri (merjenje, analiza in njih ocena).

Pripomočki za upravljanje in vodenje projektov

Največkrat se poslužujemo različnih metod mrežnega planiranja, saj se je ta tehnika v zadnjih letih zelo razvila. Tehnika mrežnega planiranja ter metodologija upravljanja in vodenja projektov se je razvila v ZDA okoli leta 1958, ko so začeli z velikimi vojaškimi in vesoljskimi projekti. Vzporedno pa se je omenjena tehnika, seveda v nekoliko spremenjeni obliki, začela z velikim uspehom uporabljati tudi v podjetjih. Tako imamo dandanes razvitih že precej metod mrežnega planiranja, ki jih je možno obdelati tudi na računalniku (PCS-IBM, PPS-Dornier GmbH, General Electric itd.).

(Nadaljevanje na 5. strani)

ORGANIZACIJA PROJEKTOV V OZD EMO

(Nadaljevanje s 4. strani)

Tudi pri nas v EMO imamo naš računalnik IBM 360/25 generiran za izračunavanje programov mrežnega planiranja in to po metodi PCS (Project Control System). Seveda je za odločitev, ali bomo pri izračunu uporabili računalnik, pomembna velikost projekta oziroma kakšno število aktivnosti ga sestavlja. Če imamo majhno število aktivnosti, se bomo odločili za ročno izračunavo, pri obsežnejših projektih pa bi bila le-ta preveč dolgotrajna.

Zaključek

Uvajanje projektnega mišljenja oziroma projektne pristopa ni samo »moda«, temveč zmeraj večja potreba, ker je potrebno (kakor je že uvodoma v članku povedano) zastavljene cilje v dogovorjenih rokkih kvalitetno realizirati kakor tudi zadostiti zahtevi po minimalizaciji stroškov.

Inž. Semolič

Vzgoja v cestnem prometu

O vzgoji v cestnem prometu mnogo govorimo in pišemo, vendar sodeč po nesrečah in drugih neprijetnostih na cestah, smo še vedno slabo vzgojeni. Komisija za preventivno vzgojo v cestnem prometu pri občinski skupščini v Celju, je na zadnji seji skupščine podala obširno poročilo o tem prečem vprašanju. Poročilo nam prikazuje prizadevanje za prometno vzgojo v letu 1976. Gre za vzgojo od najmlajših do starejših občanov.

— V prometno vzgojo so bili vključeni vsi predšolski otroci, ki obiskujejo VVZ, po številu ca. 1084, kar je približno komaj 1/4 vseh predšolskih otrok starih nad 3 leta.

— Vzgoja se je odvijala po programu, ki je zajemal:

obnašanje pešca na cesti, obnašanje ostalih udeležencev v cestnem prometu, poznavanje določenih prometnih znakov.

Vzgoja je bila prilagojena starosti otrok.

V ta namen so ob tolmačenju vzgojiteljci risali prometne znake, prometne situacije, izdelovali makete in prometna sredstva iz raznega materiala in v igri z dominami utrjevali poznavanje prometnih znakov.

Pripravljali so prometne poligone, ki so jih urejali samo otroci s potrebno vodoravno in navpično signalizacijo ter tako spoznavali odvijanje prometa.

Vzgoja je bila dopolnjena s poučevanjem in tolmačenji ob sprehodih.

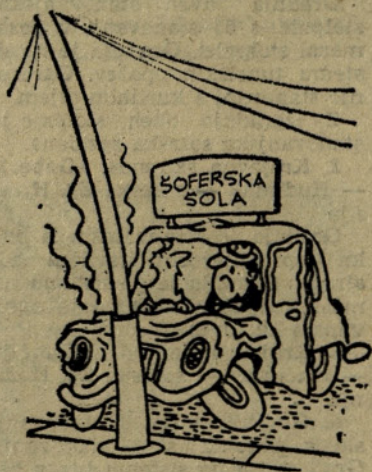
V juniju so v vseh zavodih po starostnih skupinah izvedli preizkuse znanja, na katerih so otroci prikazali, kaj so se preko leta naučili.

Program vzgoje je sestavila komisija za vzgojo predšolske mladine, ki jo sestavljajo vzgojiteljci ce VVZ.

Po programu so bili v prometno vzgojo vključeni vsi učenci, ki jih je bilo 7444. Program je bil razdeljen na skupini od 1.—4. razreda in 5.—8. razreda. Vzgoja je potekala v okviru rednega učnega načrta, raznih krožkov in drugih dejavnosti. Na vseh šolah je bila izvajana prometna vzgoja po razširjenem programu sveta in so v ta namen učenci napisali 8201 spis, izdelali 8862 risb in 3718 raznih drugih izdelkov na temo prometa. Razni prometno vzgojni filmi in diafilmi so bili predvajani na šolah 450-krat. Pregledanih je bilo 664 koles, od tega je bilo brezhibnih 510. Delovalo je 24 kolesarskih krožkov, k izpitu za kolesarja so pristopili 1104 učenci, od katerih je uspešno opravilo

teoretični in praktični del 237 in si s tem pridobilo pravico za samostojno vožnjo v javnem cestnem prometu. Prosvetni delavci so na 136 roditeljskih sestankih obravnavali prometno vzgojo s starši otrok, z namenom, da bi tudi starši otroke prometno vzgajali in jim dajali vzgled, kako se morajo obnašati v vedno gostejšem cestnem prometu. Tako so znatno doprinesli k vzgoji odraslih. Večina šol ima zgrajene in opremljene poligone, na katerih se učenci vadijo v praktični vožnji s kolesi.

Znaten napredek pri prometni vzgoji je bil dosežen tudi v delovnih organizacijah. Svet je 36 večjih delovnih organizacij pisмено zaprosil za dostavo poročila o delu na področju preventive in vzgoje ter podatkih o posledicah prometnih nesreč delavcev na po-

Nekaj sem naredila narobe, ali ne? Po vašem obrazu vidim.

ti na ali z dela. Vse delovne organizacije so dostavile potrebne podatke, iz katerih je razvidno, da so v 6 organizacijah imenovali posebne komisije, v 8 pa izdelali svoje programe dela. V organizacijah, ki nimajo komisij, je skrb za preventivo in vzgojo v cestnem prometu vključena pri službah varstva pri delu. Na temo prome-

ta je bilo organizirano 51 predavanj, ki se jih je udeležilo 3359 delavcev. Prav tako je bilo v internih glasilih objavljeno na temo prometa 59 člankov in to v 17 delovnih organizacijah.

Kako važna je prometna vzgoja v delovnih organizacijah, nam kažejo podatki o posledicah prometnih nesrečah na poti na in z dela. V letu 1976 je bilo v 31 delovnih organizacijah poškodovanih pri prometnih nesrečah 249 delavcev, ki so zaradi posledic bolehal 6548 delovnih dni. Še posebno tragično pa je, da je poleg navedenih poškodovancev, izgubilo življenje 9 delavcev. Iz navedenih podatkov je razvidno, da je nujno pristopiti k načrtnejši preventivni dejavnosti, da se izognemo dragih posledic nesreč, ki jih iz neznanja ali malomarnosti povzroči človek.

Nesreče v letu 1976

Vseh nesreč v letu 1976 je bilo registriranih 1339 ali 174 manj kot prejšnje leto. Pri prometnih nesrečah je bilo poškodovanih 361 oseb (12 manj), smrtnih primerov pa 16, kar je za 1 manj kot v prejšnjem letu. Materialna škoda je bila ocenjena na 6.000.000 din.

Po starosti je bilo poškodovano naslednje število oseb:

Starost	Poškodovani	Mrtvi
do 7 leta	10 (— 1)	1 (—)
7—14 let	23 (— 1)	
14—18 let	41 (+ 6)	
nad 18 let	287 (—16)	15 (—1)

Od poškodovancev od 0—18 let je bilo 26 pešcev, 30 kolesarjev in 18 sopotnikov; otrok, ki je bil smrtno onesrečen se je pripeljal s skirojem na prednostno cesto.

Vzroki prometnih nesreč so bili:

	Štev.	%
— prekratka varnostna razdalja	205	15,30
— neprimerna hitrost	293	14,40
— izsiljevanje prednosti	190	14,24
— nepravilno prehitovanje	57	4,26
— vinjenost	47	3,50
— ostali razni vzroki	647	48,30

Med razne vzroke nesreč spada jo prekrški kot na primer: vožnja po sredini ceste, nepravilno zavijanje, nepravilnosti pešcev, neizpravnost vozil itd.; nobena skupina ne predstavlja takega števila, ki bi ga bilo potrebno posebej obravnavati.

V zgoraj navedenih podatkih o vzrokih prometnih nesreč so zajete tudi nesreče, ki so jih povzročili:

— predšolski otroci	8 (— 1)
— šoloobvezni	25 (+13)
— mladoletni	31 (— 4)

Vinjeni vozniki

Na območju občine so organi milice odkrili 245 vinjenih voznikov, ali 46 več kot v letu 1975. Odvzeto na kraju samem je bilo 150 voznikov dovoljenj. V 95 primerih pa so bili pod vplivom alkohola kolesarji, vozniki koles z motorjem, vozniki motornih vozil brez izpita ali v času odvzema vozniškega dovoljenja, ali vozniki vpreg.

Za sorazmerno nizko število prometnih nesreč, ki so jih povzročile vinjene osebe gre zasluga delavcem milice, ki so pravočasno odkrivali in izločali vinjene udeležence v prometu.

Na podlagi pravnomočnih odločb sodnika za prekrške je bilo odvzeto 548, po pravnomočnih sodbah sodišča pa 8 voznikov dovoljenj, kar je skupaj 556. Podatek torej kaže, da je bilo vozniško

Čestitam! Ustavljati ste se že naučili!

dovoljenje odvzeto nekaj manj kot vsakemu 35 vozniku.

Od skupnega števila 556 odvzemov je bil v 353 primerih vzrok vinjenost, v 203 primerih pa so bila vozniška dovoljenja odvzeta zaradi drugih vzrokov.

Vidni napredek v pogledu večje varnosti v cestnem prometu je bil dosežen z uveljavitvijo in izvajanjem predpisa o preizkusu znanja cestno prometnih predpisov za voznike koles z motorjem. V zadnji četrtini leta je pristopilo k izpitu 785 kandidatov, od tega jih je 283 ali 36% uspešno opravilo preizkus znanja.

ZAHVALA ZA SODELOVANJE

Pomembna kulturna prireditev v Celju, Mladinski pevski festival je za nami. Festival je uspel kot vedno zaradi odlične organizacije in sodelovanja Celjanov.

Odbor mladinskega pevskega festivala je poslal tudi nam zahvalo za sodelovanje, ki jo objavljamo.

XII. Mladinski pevski festival je za nami. Ta nad vse pomembna in uspela kulturna manifestacija mladinskih pevskih zborov Jugoslavije in nekaterih dežel Evrope je tudi letos z uspešno organizacijo in kvalitetnim petjem afirmirala naše mesto ne samo v ožji domovini, temveč tudi izven meja.

K tej afirmaciji ste nedvomno pripomogli tudi vi. Povezovanje Mladinskega pevskega festivala oziroma posameznih zborov z združenim delom, navdušenje mladih pevcev nad obiski v delovnih organizacijah, navdušenje občinstva ob pojavi vaših predstavnikov ob nastopu zbora, kateremu ste bili pokrovitelji, je nova kvaliteta specifična za naš festival.

Prepričani smo, da bo tudi XIII. Mladinski festival deležen vaše pozornosti in da bomo z iskanjem novih oblik povezovanja festivala z delovnimi organizacijami dali nov prispevek k afirmaciji festivala in mesta Celja.

Izkoriščamo to priliko, da se vam v imenu organizacijskega odbora in vseh zborov zahvalimo za pokroviteljstvo.

Tovariško vas pozdravljamo.

Inventivna dejavnost

O inventivni dejavnosti pri nas smo že večkrat pisali, kmalu pa bomo o tej tako važni dejavnosti še poročali. Inventivna dejavnost nekaterih delavcev v EMO je nedvomno prispevala, da nismo na zadnjem mestu v občini Celje. V tem sestavku bomo prikazali, kakšni so bili dosežki inventivne dejavnosti v letu 1976 v Celju.

Nobenega dvoma ni o tem, da smo v Celju na področju inventivne dejavnosti v lanskem letu dosegli zelo dobre rezultate, čeprav moramo pri tem ugotoviti, da lanske letošnji dosežki nikakor niso le rezultat povečane aktivnosti na tem področju, temveč so v pretekletem TOZD zaradi ustvarjene družbene klime v bistvu le aktivirali nekatere inovacije, ki so bile dosežene že prej, samo niso bile realizirane in postopki njihove verifikacije in finančnega vrednotenja niso bili ustrezno izpeljani. Zbrani podatki kažejo, da smo v lanskem letu dosegli točno 250 inovacij, kar je gotovo pomemben in velik dosežek. Doseženi rezultati so med drugim rezultat nekaterih konkretnih ukrepov, ki so jih sprejemali v temeljnih organizacijah združenega dela. V 11,42% vseh analiziranih TOZD so v lanskem letu pripravili in uveljavili nove pravilnike o nagrajevanju inventivne dejavnosti. V 2,85% so na tem izredno pomembnem področju uvedli učinkovitejšo propagandno dejavnost, kar vse se je odrazilo v boljših rezultatih pri doseganju inventivnih rezultatov. V bodoče bo usmerjenost v TOZD naravnana predvsem na nadaljnje povečanje aktivnosti na tem področju, v večjo množičnost pri inventivnem delu, v večjo pomoč inovatorjem in v večjo obveščanje vseh delavcev o pomenu te aktivnosti in stimulacijah za dosežene rezultate.

Zbrani podatki kažejo, da smo v naši občini zaradi uvedbe predloženih inovacij dosegli 16.981.000 din prihrankov. Če primerjamo višino doseženih prihrankov ob koncu leta s prihranki, kot smo jih nakazovali ob devetih mesecih, potem bomo ugotovili navidezno nelogičnost in kontradiktornost, kajti takrat prikazani prihranki so bistveno večji od sedanjih. Razlog je v tem, da imamo

ob koncu leta dejansko dosežene prihranke, ob devetih mesecih pa smo imeli opraviti le z grobo ocenjenimi prihranki, saj povsod s podrobnejšimi izračuni niso razpolagali. Na previdnost pri uporabi takratnega podatka smo opozarjali že v devetmesečni analizi. Sedanji podatek je dokaj realen in zanesljiv.

Če primerjamo dosežene prihranke in število inovacij, potem ugotovimo, da smo v lanskem letu dosegli v poprečju na eno inovacijo 67.924 din prihrankov, kar gotovo ni malo. Ta podatek kaže na silno pomembnost celotne inventivne dejavnosti, saj so poprečni prihranki sorazmerno visoki. Nadalje smo ugotovili, da je bilo inovatorjem v vseh naših TOZD izplačano skupaj le 260.010,18 din nagrad ali beraških 1,53% realiziranih prihrankov! Tako stanje je nesporno zaskrbljivo, in še tako dobro organizirana akcija, z vsjo potrebno propagando, agitacijo in vsem, kar zraven sodi, bo ostala neuspešna, če ne bomo uspeli dokončno zločiti tradicionalne »škrtosti« na področju nagrajevanja inovatorjev. V poprečju je bilo inovatorjem za eno doseženo inovacijo izplačano 1.040,04 din avtorske nagrade. Nobenega dvoma ni, da je to prenizko nagrajevanje in vse dotlej, dokler ne bomo dosegli bistvenih premikov na tem področju, tudi večjih rezultatov ne bomo dosegli. V principu bi bilo potrebno doseči, da bi ustrezno nagradili sleherni pobudo, za kakršenkoli ukrep, ki ima za posledico izboljšanje organizacije dela, tehnologije in celotnega poslovanja ter gospodarjenja. V bogatejših in razvitejših državah so to znali uveljaviti že zdavnaj in verjetno ni resnejših preprek, da bi tudi pri nas ne mogli doseči ustreznih premikov tudi na tem področju.

Naše društvo LT si mnogo prizadeva za preventivno vzgojo v prometu. Veliko skrbi za vzgojo mladih zlasti pionirjev. Na sliki so pionirji, člani LT EMO, ki rešujejo teste iz prometnih predpisov

PRAVILNIK O PROMETU

V prometu pred upravnim poslopljem in v bližnji okolici tovarne smo že večkrat pisali. Kljub raznim opozorilom je mnogo nereda, ki ga povzročajo posamezniki. Da bi temu naredili konec, je delavski svet EMO na seji dne 14. 5. 1977 sprejel osnutek pravilnika o prometu, ki je dan v razpravo in ga v ta namen objavljamo.

PRAVILNIK O PROMETU

1. člen

S tem pravilnikom se ureja promet in parkiranje na cestnih in parkirnih površinah, na katerih ima podjetje pravico uporabe, kakor tudi ukrepi za nespoštovanje njegovih določb.

2. člen

Parkirni prostor »I« meji na upravno posloplje, kolesarnico in Kovinarsko ulico in je namenjen za parkiranje osebnih vozil, motornih koles in koles. Dovoz in odvoz je iz Kovinarske ceste in Mariborske ceste. Smer prometa je nakazana s prometnimi znaki, s prometnimi označbami so zaznamovane tudi parkirne površine.

Parkirni prostor »II« meji na PETROL, industrijski tir, ograjo LIK SAVINJA in Bežigrasjo c. ter je namenjen pred vhodom v podjetje na Bežigrasjski c. za promet in parkiranje tovornih vozil. Na drugih označenih mestih pa je dovoljeno za parkiranje osebnih vozil in motornih koles.

Kolesa in motorna kolesa se hranijo (last naših delavcev) v kolesarnici. Kolesarnica je pod nadzorstvom. Delavci so dolžni kolesa v kolesarnici zaklepati!

3. člen

Parkiranje vozil je dovoljeno le na označenih mestih.

4. člen

Parkirna mesta na območju parkirnega prostora I, ki so označena s številkami, so rezervirana za službena vozila in vozila poslovnih gostov. Pred temi parkirnimi prostori je postavljen prometni znak, da je parkiranje prepovedano od 6. do 14. ure za vsa vozila, razen za zgoraj navedena.

5. člen

Izvajanje tega pravilnika nadzorujejo delavci službe zavarovalnja podjetja.

6. člen

V primeru, da delavci podjetja ne morejo zagotoviti spoštovanje parkirnega in prometnega reda, imajo pravico zahtevati od delavcev občinske straže ali LM, da vzpostavijo red, zlasti pa še, da odredijo odstranitev nepravilno parkiranega vozila.

7. člen

Imetnik nepravilno parkiranega vozila je dolžen stroške vlečne službe plačati ob prevzemu vozila.

Ta pravilnik začne veljati v roku 8 dni po sprejemu.

GRADNJA STANOVANJ

V letošnjem letu bo v Celju zgrajenih kar precej novih stanovanj. Zgrajeni bodo naslednji stanovanjski objekti:

1. Krajevna skupnost »Ostrožno« — soseska Lava

Gradnja dveh stanovanjskih stolpnih s 55 stanovanji v posamezni stolpnici. Gradnja je po sistemu tunelskih opažev. Ogrevanje stanovanj s kurilnim oljem.

Z izgradnjo obeh stolpnih stanovanjska soseska zazidana.

2. Krajevna skupnost »Gaberje — Hudinja« — soseska Zg. Hudinja

Gradnja 96-stanovanjskega bloka s spremljajočim številom nadstropij. Gradnja je po sistemu tunelskih opažev, stanovanja ogrevana s kurilnim oljem.

3. Krajevna skupnost »Gaberje — Hudinja« — soseska Zg. Hudinja

a) Gradnja poslovno stanovanjskega objekta s 34 stanovanji. Gradnja bo po sistemu litega betona. Ogrevanje stanovanj in poslovnih prostorov s kurilnim oljem.

V poslovno stanovanjskem objektu bodo tudi spremljajoči prostori (banka, pošta, lekarna, gostišče ipd.).

b) Gradnja stanovanjskega stolpča P + 4 z 22 stanovanji. Gradnja klasična. Ogrevanje s kurilnim oljem.

Z izgradnjo poslovno stanovanjskega objekta in stanovanjskega stolpča, bo stanovanjska soseska

Zgornja Hudinja zazidana.

4. Krajevna skupnost »Vojnik«

Gradnja dveh stanovanjskih stolpčev P + 4 z 20 stanovanji v vsakem stolpču. Gradnja klasična. Ogrevanje s kurilnim oljem.

Z izgradnjo obeh stolpčev bo soseska Vojnik zazidana.

5. Krajevna skupnost »Nova vas«

Gradnja stanovanjskega bloka P + 4 z 50 stanovanji. Gradnja klasična. Ogrevanje s kurilnim oljem; do konca leta naj bi bilo dokončanih 20 stanovanj.

6. Krajevna skupnost »Nova vas« — soseska I.

Gradnja treh stanovanjskih stolpnih s skupno 226 stanovanji. Gradnja po sistemu tunelskih opažev. Ogrevanje s kurilnim oljem v začetni fazi in skupno pripravo tople vode, kasneje ogrevanje na plin.

Z gradnjo stanovanjskih stolpnih se bo pristopilo tudi k izgradnji potrošniškega centra in otroškega vrtca.

Dopisujte
v svoje
glasilo!

Prizadevna delovna skupina

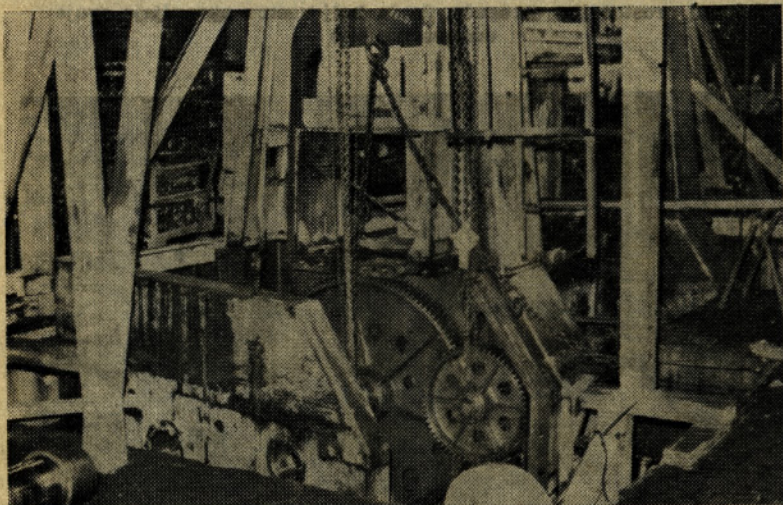
Nekatere naše delavce, zlasti strojne ključavničarje in druge, ki se ukvarjajo s popravili strojev in naprav, da proizvodnja poteka nemoteno, vežejo trdne vezi prijateljstva in tovarištva. Kadar je potrebno, složno primejo za delo, delajo organizirano in preudarno tako, da je popravilo stroja ali naprave čimprej opravljeno.

Kdor se sedaj ustavi v TOZD tovarna posode, pri večstopenjski stiskalnici, ki smo jo nabavili leta 1962 in od takrat z manjšimi zastoji nenehno obratuje lahko vidi neke vrste »razdejanje« velikanke. Prizadevna ekipa iz strojnega ključavničarstva jo je razstavila zaradi popravila. Razstaviti in popraviti tak stroj pa ni enostavna in lahka naloga.

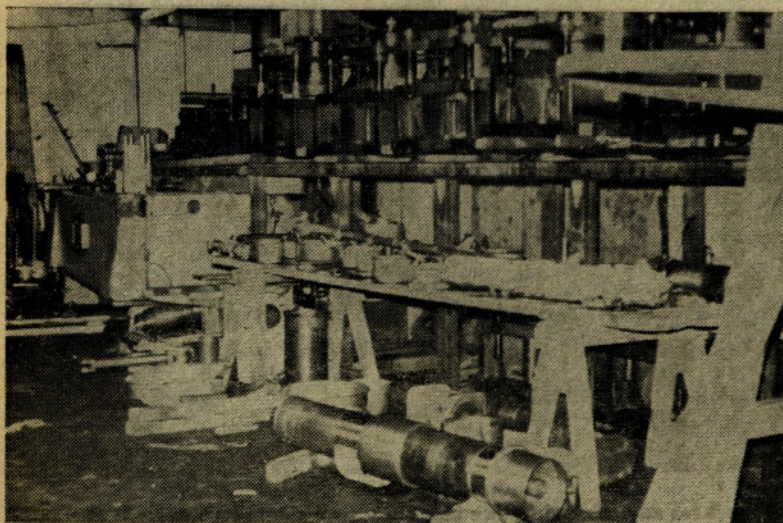
Generalno popravilo večstopenjske stiskalnice zahteva izredno natančno strokovno delo, ki ga zmorejo le delavci, ki poznajo strojne naprave in njihovo funkcijo.

Ekipa delavcev iz strojnega ključavničarstva bo nedvomno kakor običajno uspešno opravila svojo nalogo v predvidenem času in tako omogočila TOZD tovarna posode, da bo ta tako važen stroj zopet proizvajal in da bodo dosežene zastavljene planske naloge.

Pa še to. Ko smo se pogovarjali z delavci iz te ekipe in se zanimali za njihovo delo, so nam povedali željo, da ne želijo biti imenovani, vendar upamo, da se bomo z njimi še pogovarjali, ko bodo končali svoje pomembno delo pri remontu večstopenjske stiskalnice.

Del večstopenjske stiskalnice, ki je v popravilu. Ta stiskalnica mnogo pomeni za uspešno proizvodnjo v TOZD Tovarna posode, ki ima kljub nekaterim novim napravam strojev še močno zastarel strojni park. Stroji se zaradi dotrajanosti materiala mnogokrat pokvarijo. To povzroča velike zastojne in težave v proizvodnji. Strojni ključavničarji si mnogo prizadevajo, da izvrše popravila v najkrajšem času.

Takole so razstavili delavci iz strojnega ključavničarstva večstopenjsko stiskalnico, ki jo morajo usposobiti za ponovno obratovanje, da bodo lahko v TOZD tovarna posode dosegli planirano proizvodnjo.

Uspešno izobraževanje

Mnogi naši delavci nimajo še dokončane osemletne šole, zato se naši sodelavci, ki se bavijo z izobraževanjem odraslih mnogo trudijo, da bi si ti pridobili prepotrebno osnovnošolsko izobrazbo.

O izobraževanju odraslih pri nas smo pisali že v eni zadnjih številkih Emajlirca. V tem sestavku

V 8. razred OŠ se je vpisalo 67 slušateljev, od tega končalo 23 34 %
V 7. razred OŠ se je vpisalo 43 slušateljev, od tega končalo 10 23 %
V 6. razred OŠ se je vpisalo 33 slušateljev, od tega končalo 16 48 %
V 5. razred OŠ se je vpisalo 13 slušateljev, od tega končalo 6 46 %

V spomladanskem roku se je vpisalo spodnje število slušateljev:

v 8. razred osnovne šole 20
v 7. razred osnovne šole 16
v 6. razred osnovne šole 2

Ti slušatelji so že opravili lepo število izpitov tako, da bodo v septembru in oktobru zaključevali določene razrede. Njihovim izpitnim rokom se bodo priključili tudi slušatelji jesenskega vpisa, ki jim manjka za dokončanje razreda še kak izpit. Poprečna ocena izdanih izpričeval je 3,3 iz česar je razvidno, da je znanje na solidni ravni. Višji končni uspeh kvirijo le posamezniki, ki so se

pa bomo objavili uspehe, ki so jih dosegli delavci pri izobraževanju ob delu.

V šolskem letu 1976-77 sta bila dva vpisa v 5., 6., 7. in 8. razred osnovne šole. V jesenskem vpisu se je vpisalo spodnje število slušateljev, od teh pa je razred končalo:

V 8. razred osnovne šole 20
v 7. razred osnovne šole 16
v 6. razred osnovne šole 2

vpisali, vendar so študij popolnoma ali delno opustili.

Uspehi osnovnega šolanja odraslih so torej vidni. Kdor se je trdno odločil, da bo končal osnovno šolanje in se pridno učil, ima sedaj spričevalo v žepu. Tisti pa, ki mislijo, da bo izobrazba prišla sama od sebe in brez truda ter obiskovanja predavanj je bolje, da se ne vpišejo saj je za take škoda truda in denarja.

Večina delavcev in delavk, ki so se vpisali je vzela šolanje zelo resno in razveseljivo je, da so si obogatili znanje, ki bo koristilo njim in naši samoupravni skupnosti.

Na osnovi 21. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju in uporabi stanovanjskih sredstev v DO EMO Celje, stanovanjski odbor DO EMO Celje razpisuje:

NATEČAJ

za posojilo iz stanovanjskega sklada DO EMO za gradnjo stanovanjskih hiš in stanovanj.

1. Za posojilo se lahko prijavi vsi individualni graditelji, zaposleni v DO EMO za nedoločen čas in imajo možnost za najmanj 10-letno nadaljnje delo v DO (ne upoštevajo upokojitev).

2. Skupni znesek za posojilo znaša:
1.500.000 din

3. Najnižji individualni znesek za posojilo določi stanovanjski odbor, a ne več kot 150.000 din na gradnjo upoštevajoč dosedanje posojilo

4. Pogoji najetja posojila so naslednji:

- da poseduje posojiljemalec gradbeno dovoljenje,
 - da je zemljiškoknjižni lastnik gradbene parcele, oziroma ima uporabno pravico za zemljišče,
 - da gradijo stanovanje ali stanovanjsko hišo na območju, s katerega se lahko še vedno prihaja na delo.
5. Prednost pri natečaju imajo prosilci:
- ki nimajo stanovanja, ali imajo neprimerno stanovanje, upoštevajoč prioriteten red pri dodelitvi stanovanja,
 - kateri člani ožje družine so zaposleni v DO.

Udeležba na natečaju je pismena in mora vsebovati naslednje podatke:

1. ime in priimek, rojstni podatki, delovno mesto in TOZD ter čas nepretrgane delovne dobe v podjetju,
2. objekt, ki ga kandidat namerava graditi, z opisom glavnih gradbenih in stanovanjskih karakteristik in pripis gradbenega dovoljenja,
3. lokacije objekta (parcelna številka, katastrska občina),
4. faza graditve objekta v času, prošnje za posojilo,
5. višina posojila in rok plačila,
6. podatki o sedanjem stanovanju, navedba lastnika — upravitelja stanovanjske hiše, kdaj bo stanovanje izpraznjeno.

Z ozirom na to, da se sredstva za dolgoročno posojilo formirajo iz dohodka v letu 1977, pričakujemo v tem letu zmanjšanje teh sredstev, zato se bodo dolgoročna posojila odobraval samo za primere kot jih navajamo:

- a) prosilcem, ki že stanujejo v hiši pa nimajo pogojev za bivanje,
- b) prosilci, ki bodo izpraznili v letu 1977 družbeno stanovanje, last EMO,
- c) adaptacija za pridobitev stanovanjskega prostora zaradi utesjenosti.

Prošnje za fasade, vzdrževanje že obstoječih hiš, razne izboljšave, ne bomo sprejemali.

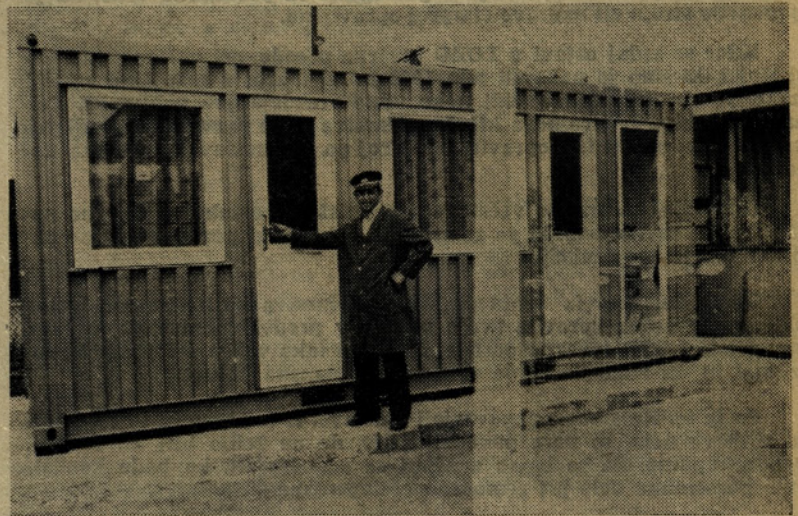
Prošnje naslovljene na odbor za stanovanjske zadeve se vlagajo v splošni službi do konca natečaja, to je do 10. 7. 1977.

O rezultatih natečaja bodo vsi prosilci obveščeni v glasilu EMAJLIREC.

Predsednik stanovanjskega odbora
Peternel Franjo I. r.

	MOČAN PRIJEM	MESTO V NILOVI DELTI	SOVJETSKI PESNIK	NAJKO RANFL	JUD	ŽE UMRLI NEMŠKI KANCLER	SLOVEN. PESNIK (MIRAN)
SLOVENSKI KEGELJAČ (MIMO)							
STAROONŠKA POKRAJINA							
INŽENIR				NEMŠKI SPOLNIK BRST			
ZLIV					NORTH CAROLINA DEKAGRAM		
DRŽAVA V SEVER AMERIKI							RIBJA KOŠČICA
	ŽIVLJENSKA POT	ZAPRTO ČREVO ITALIJAN. IGRALKA					
ČEBELNJAK				PODREDNI VEZNIK			
ŽAR, SIJ				ARTHUR HELIJ			
SADÉŽ S TRDO LUPINO					MARIBOR. DELAVSKI PESNIK	JURČIČEV JUNAK	AMER. PESNIK (GEORGE)
9							
STAR SLOVAN				DRSALEC SCHENK MOŠKI POTOMEČ			
	STRUP. AFRIŠKA KAČA	USTROJENA KOŽA NAJVIŠJI CILJ					
MUSKUL							ŽIVLJEN. TEKOČINA
GL. MESTO JUŽNEGA JEMENA					VINKOVCI IGRALEC RANER		
ARABSKA TISK. AGENCIJA				ZRAK (LAT) ALAIN DELON			
KCSOVSKI POLITIK (MAHMUT)							
SVOBODNO FEVDALNO POSESTVO							

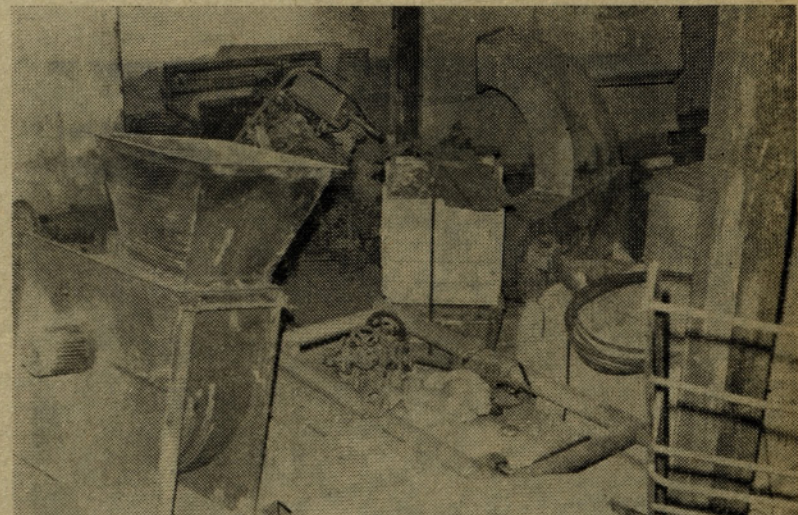
RAZGLEDNICE MESECA

Naši vratarji so dobili novo vratarnico in so na to zelo ponosni. Boljši delovni prostor jim omogoča, da še bolj vestno opravljajo svoje odgovorno delo

V emajlirnici je vsako poletje velika vročina. To prizadene zlasti ženske, ki so tam v večini. Tudi letos jih je vročina že pestila in jih gotovo še bo, kljub temu pa izpolnjujejo svoje delovne dolžnosti tako, da dosegajo dobre delovne uspehe

Že nekajkrat smo objavili slike ostankov tovarne kopalnih kadi iz Kruševca. No, tudi ti ostanki na sliki pričajo, da se do uporabe teh naprav nič kaj samoupravno ne obnašamo. Menda bi morali začeti s proizvodnjo kopalnih kadi, ki gredo v promet že spomladi, sedaj pa smo že v razgretem poletju

Emajlirac

Casopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne skupnosti EMO - Celje in ga prejemajo člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Emil Jejčič, Eric Kotnik, Danilo Kralj, Jože Keber in Vlado Prtnemer. Glavni in odgovorni urednik: Emil Jejčič. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 23-921, interna 238. Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišaji AERO Celje

ZAHVALA

Ob bridki in tragični izgubi
mojega dragega očeta

Blaža Semiča

se zahvaljujem vsem svojim sodelavcem, prijateljem in znancem za izkazano pozornost, darovane vence in cvetje ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoči sin
Rudi Belina